

Anne Vangs budgetordførertale 2008

Borgerrepræsentationssalen d. 4. september 2008

Politik handler om resultater

Hvad handler politik om? Hvad stræber vi efter som politikere?

Kære Borgerrepræsentation, I undrer jer måske over min pludselige eksistentielle, politiske selvransagelse. Sagen er den, at vi som nyt hold har siddet her i salen – over for hinanden – i over to år. Det er tredje gang, vi skal forhandle budget. For mig er det mine første to år i politik. År, hvor de spørgsmål har fyldt meget.

Hvad handler politik om? Hvad stræber vi efter som politikere?

Svaret står klart for mig. Vi er her for at skabe resultater. Vi er her for at se vores politiske drømme for København blive til virkelighed.

Til gengæld har vi bestemt ikke alle sammen de samme resultater for øje. Nogle af de resultater, som I – mine politiske kollegaer - kæmper for, ville jeg være overordentlig ked af at se blive til virkelighed.

Netop derfor er budgetforhandlingerne det vigtigste og mest spændende tidspunkt på hele året. Det er her, vores drømme og ønsker vejes op mod hinanden. Det er her, vi beslutter hvilke resultater, der skal nås. Og hvilke, der ikke skal. Politik handler om prioriteringer.

Jeg har derfor besluttet mig for at bruge min budgettale i år på at gøre socialdemokratisk status. Hvilke resultater har vi nået i valgperioden indtil nu? Og hvilke resultater mangler vi endnu at nå?

Vores resultater indtil nu

- **Fire nye svømmebade**

Et af vores markante resultater kan man se, hvis man tager bus 5A mod Brønshøj og står af på Bellahøj. Så vil man nemlig kunne se et meget stort hul i jorden.

Hvorfor nu være så stolt af et hul i jorden?

Fordi hullet er helt præcist 50 meter langt og giver anledning til forventningens fryd hos vandglade københavnere. Om kun et års tid vil hullet nemlig være blevet til en helt færdig ny Bellahøj Svømmehal. Her skal et nyt 50 meter bassin give københavnere en tiltrængt ny idrætsfacilitet.

Vi kan være stolte af den nye Bellahøj Svømmehal. Sidste år var penge til Bellahøj Svømmehal et centralt budgetønske for Socialdemokraterne. For nøjagtig et år siden sagde jeg i min budgettale frem mod budgetforhandlingerne for 2008, at vi som Socialdemokrater var opsatte på at finde penge til Bellahøj Svømmehal og Valby Vandkulturhus. Det lykkedes heldigvis.

Valby Vandkulturhus kan først tages i brug i sommeren 2011. Alligevel er det et vigtigt resultat, at vi hele vejen har stået fast på, at Valby skal have et vandkulturhus, som vi har lovet.

Også Baunehøj kommer til at nyde godt af vores resultater. Et nyt svømmebad åbner i sommeren 2009 og hele området omkring Baunehøj bliver et nyt centrum for kultur- og fritidsaktiviteter, når der bygges faciliteter til blandt andet streetbasket og breakdance.

Sidst men ikke mindst på har vi fortsat det gode arbejde med at sikre københavnere bademuligheder i havnen. I forsommeren 2009 åbner et badeanlæg i Svanemøllebugten.

Mon ikke man lidt kækt kan lade 'S' stå for svømmeglæde, når man skal berette om de socialdemokratiske prioriteringer på idrætsområdet, hvor københavnere får hele fire nye svømme- og bademuligheder de kommende år.

Samtidig har det også har ligget os på sinde at renovere de eksisterende københavnske idrætsanlæg, som desværre alt for ofte er nedslidte.

Med de i alt 240 mio. som er afsat vil 35 af kommunens idrætsanlæg i 2009 være bragt op til nutidig standard.

Det er resultater, som vi kan være tilfredse med – samtidig med at vi skal holde kadencen og nå nye resultater på kultur- og fritidsområdet over de kommende år. Gode fritidstilbud er utrolig vigtigt, hvis København skal være en god by at leve i. .

- **Den gode by**

Og København er en rigtig god by at leve i. Det er ikke ret lang tid siden, at København blev kåret som Verdens bedste by at leve i af det anerkendte livsstilsmagasin Monocle. Det er noget, som vi kan tillade os virkelig at være stolte af.

Det er også noget, vi skal arbejde ihærdigt for at fastholde. Vi er bypolitikere. Det er et vigtigt erhverv. Byens rolle som ramme for menneskelig aktivitet er central. Det er ikke tilfældigt, at det unge spanske demokratis første politiske indsats handlede om byudvikling. Spanien blev som bekendt demokratisk langt senere end deres europæiske naboer – og hvad gør man som nyt demokrati? Hvordan bliver et land demokratisk i ånden og ikke kun på papiret?

I Spanien tænkte de over, at demokrati indebærer samtale. Og hvor finder samtalen mellem mennesker sted? Det gør den i byens rum. Derfor indrettede man i Spanien nye byrum, der befordrede menneskelig samtale og sameksistens. Netop derfor holder mange så meget af Madrid og Barcelona i dag.

Det spæde spanske demokrati er ikke det eneste sted, hvor byen som med- og modspiller har en central rolle. Bare tænk på den betydning, byen New York har for Paul Austers forfatterskab. Eller på Winston Churchill. Manden bag de rammende ord: ”Først skaber vi bygninger. Så skaber bygningerne os.”

Derfor har Socialdemokraterne i København sat den gode by på dagsordenen. Når vi skal fremvise resultater for københavnerne, er de fem første metropolzoneprojekter vigtige. Vi har nemlig igangsat arbejdet med Kalvebod Brygge, Sankt Jørgens Sø, Vester Voldgade, Tivolis facade langs

Bernstorffsgade og Kulturaksen fra - Den Hvide Kødby til Slotsholmen. De fem projekter skal skabe københavnske byrum, der indbyder til aktiviteter og stolthed over vores by.

Også udenfor metropolzonen arbejder vi på at gøre det københavnske byrum endnu mere attraktivt. Vi får en ny pladسدannelse på Israels Plads og en tiltrængt renovering af Købmagergade, Hauser plads og Kultorvet er allerede begyndt. Vi har også besluttet at etablere en folkepark i Nannasgade på Ydre Nørrebro med særlig fokus på idræt og bevægelse.

Brug af byens rum handler nu ikke kun om at skabe nye byrum. Det handler også om at udnytte de byrum, vi allerede har. Derfor har vi åbnet for afholdelse af flere koncerter på byens 10 mest efterspurgte pladser. Ligesom der er etableret en forsøgsordning med udendørsservering til kl. 02 på restaurationer i Metropolzonen og Nyhavn – og udendørsservering er blevet tilladt hele året.

Endelig handler byudvikling om at skabe plads til mennesker – ikke kun biltrafik. Jeg synes, at vores resultater på cykelområdet fortjener at blive fremhævet. Københavns mange cyklister bidrager til at reducere antallet af biler til gavn for miljø, mobilitet og folkesundhed – og så giver det også det, som Borgmester Klaus Bondam måske ville kalde ”en lækker storby”. Smukke danskere på cykel blev fremhævet af Monocle som medvirkende årsag til at København vandt førstepræmien som den allerbedste by i verden at bo i.

Heldigvis bliver der flere og flere af cyklisterne. For cyklister er indførelsen af tung trafik zone i Indre by et væsentligt resultat. Når de allerstørste lastbiler kører på de store veje, der er beregnet til dem, i stedet for midt inde i Indre by, bliver cykelturen en god og ikke mindst mindre farlig oplevelse.

Også Bryggebroen er et vigtigt resultat. Da den åbnede sidste år, skabte den en genvej for de mange cyklister mellem Vesterbro og Islands Brygge. På samme måde skaber den nye Stibro over Ågade en genvej mellem Frederiksberg og København, ser fantastisk elegant ud og binder de grønne cykelruter sammen.

I løbet af de næste år kommer der da også flere grønne cykelruter. Vi har afsat 185 mio. kr. til etablering af nye cykelstier i København - heraf 37 km grønne cykelruter. Også cykelparkering bliver der gjort en stor indsats i forhold til.

Over de kommende år gælder det om at få endnu mere skub i de projekter, vi har sat i søen.

Og så gælder det om at holde kadencen oppe med nye projekter, som gør vores by endnu mere spændende, smuk og sjov at færdes i. Jeg glæder mig specielt meget til renoveringen af Fælledparken. Byen har fået en gavmild gave af Møller, som vil finansiere noget af renoveringen – og så skal vi også selv spytte lidt i kassen.

- **Integration – fuld fart frem**

I Der kunne nævnes resultater på mange flere områder, men jeg vil nøjes med yderligere et: Nemlig integration. Integration er et af de højtprofilerede socialdemokratiske områder. Ikke bare er Jakob Hougaard socialdemokratisk borgmester på området – det er også et område, hvor der i den grad er brug for socialdemokratiske værdier. Det var Socialdemokraterne, der i sin tid kæmpede for at hive arbejderklassen ud af arbejdsløshed og fattigdom. I København har vi sat os for at hive de nye danskere ud af den arbejdsløshed og fattigdom, der desværre alt for ofte rammer dem. Det var Socialdemokraterne, der lykkedes med at skabe fællesskabsfølelse i et forholdsvis homogent dansk samfund. I København har vi sat os for at løse den noget sværere opgave med at skabe fællesskabsfølelse i et heterogent samfund

Det er allerede muligt at prale med gode resultater på integrationsområdet. Som overborgmesteren nævnte, er det faktisk lykkedes at mindske arbejdsløsheden blandt indvandrere.

Det gode resultat skyldes ikke mindst, at Københavns Kommune som landets største arbejdsplads selv har taget et stort ansvar. Andelen af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk i Københavns Kommune er steget fra 7,5 pct. i 2005 til 9,5 pct. pr. januar 2007, hvilket svarer til 3.700 ansatte. Vi har i egne forvaltninger oprettet 29 nye integrationsstillinger og 20 nye elev- og praktikstillinger og der er indført sociale klausuler, der stiller krav til, at de kommunale leverandører tager et socialt og integrationsmæssigt ansvar. Foreløbig er der indgået aftale med 54

leverandører. Endelig er der etableret et rollemodelkorps bestående af 14 rollemodeller, der repræsenterer kommunen på jobmesser og andre jobrelaterede arrangementer.

Når det gælder fællesskabsfølelsen i København, arbejder vi hårdt på, at københavnere med forskellige sociale baggrunde skal kende hinanden. Det nytter ikke at isolere de mest ressourcesvage indvandrere i bestemte boligområder, hvis vi vil have et fællesskab mellem dem og de øvrige københavnere. Derfor er den fleksible udlejning et stort og vigtigt skridt i retningen af en bedre integration. Den giver mulighed for at lade ressourcestærke personer uanset etnicitet komme forrest i køen til ledige boliger i udsatte boligområder. Indtil videre har 211 personer i arbejde eller under uddannelse fået adgang til en bolig i udsatte boligområder eller højrisikoområder.

På samme måde er det vigtigt, at andelen af tosprogede elever ikke er alt for høj i de københavnske skoleklasser, hvis forskellige københavnske børn skal lære hinanden at kende – og lære det danske sprog.

Derfor er det helt utrolig vigtigt, at vi har udviklet københavnermodellen for integration, hvor børn med svage danskundskaber tilbydes pladser på ressourcestærke skoler. Resultaterne er allerede begyndt at tikke ind. Andelen af børnehaveklasser i København, hvori mere end halvdelen er tosprogede elever er faldende. I 2007 startede 15 klasser færre med over 50 procent tosprogede end året før.

De resultater, vi mangler

Det står klart, at der er mange og fine resultater at fremvise, når der skal gøres status for de to år, der er gået. Men arbejdet stopper ikke her. Vi skal nå endnu flere resultater.

En rød by skal give de socialt udsatte en hånd

Når vi går til budgetforhandlinger vil Socialdemokraterne have socialområdet øverst på ønskelisten.

Vi mangler at nå vigtige resultater på socialområdet. København er en rød by. København er også en by, der har været i økonomisk krise i 90'erne. Nu er krisen takket være vores forgængeres gode

arbejde vendt til en relativt god økonomisk situation. Churchill sagde en gang, at det at spare sammen er en vældig god ting. Især når ens forældre har gjort det for en. Sådan har vi det i København. Vi står i den lykkelige situation, at selvom kistebunden ikke ligefrem bugner af penge, så er der dog noget at gøre godt med.

Og det skal komme de svageste københavnere til gode. Vi kan ikke være bekendt, at ikke også de mærker, at det går godt i København. Jeg både håber og tror på, at det i en stærk rød by som København vil være muligt at finde flertal til at give et løft til de svageste københavnere.

Sidste år satte vi derfor penge af i budgettet til Hvert Barn Sin Chance. Det var et dialog-initiativ, der satte fokus på at bryde den negative sociale arv. Socialrådgivere, lærere, pædagoger og andre eksperter har over de seneste mange måneder bidraget med gode idéer og inputs til, hvordan vi kan gøre det. Overborgmesteren har i sin tale været inde på initiativerne i Hvert Barn Sin Chance, som vi vil prioritere højt i de kommende budgetforhandlinger. København skal være en by, der evner at bryde den negative sociale arv.

Og så skal København være en by, der tager hånd om dem, der har det svært. Socialborgmester Mikkel Warming satte sig sidste år i spidsen for en københavnsk fattigdomsundersøgelse. Det var godt og rigtigt for København at gøre. Når regeringen nægter at fortage en national fattigdomsundersøgelse, kan man få den grimme tanke, at det er fordi den ikke ønsker at kende resultatet – og slet ikke at gøre noget ved det. Sådan skal det ikke være i København. Vi skal kende omfanget af fattigdom i byen – og så skal vi række en hjælpende hånd til dem, der i en periode i deres liv oplever fattigdom.

Ligesom vi vil have hjælp og botilbud til handicappede og psykisk syge højt på vores ønskeliste i de kommende budgetforhandlinger.

København skal være en god by at blive gammel i

Et andet tema, hvor vi som Socialdemokrater ønsker at skabe flere resultater, er ældreområdet.

En af de vigtigste ting, vi som Socialdemokrater ønsker at få igennem er, at prisen på ældremad ikke må stige. Alt for mange ældre spiser for lidt. Nogle af dem, fordi de simpelthen ikke kan få mere ned. Men skræmmende nok er der også nogle, der ikke har råd til maden. Selvom de siger, at de ikke er sultne, fordi de er for stolte til at indrømme problemet. Sådan skal det ikke være i København.

Fødevarer generelt er jo blevet dyrere det seneste år, men der er den afgørende forskel, at disse stigninger rammer de svageste ældre. Socialdemokraterne tager med til budgetforhandlingerne at vi afsætter en pose penge på budgettet for 2009, der kan fastholde 2008-prisen på den varme mad til de ca. 4500 hjemmeboende pensionister, der er visiteret til madordningen.

Det er et faktum, at nogle ældre lever et dejligt og aktivt liv uden problemer og næsten uden hjælp fra kommunen. Andre ældre er hængt helt bagom dansen. De er ensomme, mangler socialt netværk og må leve for et meget lille beløb hver måned. Hos Socialdemokraterne mener vi ikke, at vi kan lade de svageste ældre i stikken.

Ligesom vi heller ikke kan lade københavnere, der er ramt af en hård sygdom, i stikken. Vi har et ønske om at etablere et kræftcenter, så de kræftramte kan rehabilitering og en hurtigere vej tilbage til arbejdsmarkedet efter sygdommen.

Den kollektive trafik skal styrkes

Det sidste område jeg vil nævne, hvor vi som Socialdemokrater ønsker flere resultater, er den kollektive trafik. Regeringen presser os i stigende og stigende grad på den kollektive trafik. Der mangler adskillige millioner bare for at vi kan holde status quo. Så meget har regeringen fjernet. Og det er ikke nok at holde status quo.

Det er det ikke af to årsager. For det første er transportsektoren den største klimasynder overhovedet. I 2005 udledte transportsektoren 13 millioner tons CO₂. Det er et tal, som bare stiger og stiger. Hvis politikere vil gøre andet end at holde skåltaler om klimaet, må der gøres noget for at begrænse transportsektorens CO₂-udslip.

Det kan gøres ved hjælp af partikelfiltre. Det er et vigtigt resultat for København, at vi er lykkedes med at indføre en miljøzone, hvor alle tunge køretøjer skal have partikelfiltre på.

Men det er ikke nok. Vi må også rykke folk fra bilen og over på cyklerne og i den kollektive trafik. Det siger sig selv, at hvis vi skærer ned på den kollektive trafik, så går udviklingen i den modsatte retning.

For det andet er der en enorm social skævhed forbundet med at skære ned på den kollektive trafik. De rigeste danskere bruger ikke den kollektive transport. De sidder trygt i deres biler, mens mindre velstillede står i kø foran 5A's stoppested. Det er regeringen tilsyneladende helt ligeglad med.

Den kollektive trafik er blevet groft underprioriteret de seneste mange år. Nødvendige investeringer i togsinker og busruter er blevet fravalgt til fordel for kilometervis af motorvej. Over de seneste tyve år er det danske motorvejsnet blevet udvidet med 80 procent. Til sammenligning er banenettet nogenlunde uændret siden 1970'erne. Infrastrukturkommissionen konkluderede i foråret, at vi har et af de bedste vejsystemer i verden – til gengæld er vores kollektive trafik nedslidt og nærmer sig kapacitetsgrænsen.

Socialdemokraterne i København vil ikke acceptere yderligere nedskæringer i den kollektive trafik. Vi må se, hvad vi kan gøre for at fylde det hul i kassen, som regeringen har skabt. Og så skal vi se på udvidelser: Linje 5A og 18 er oplagte muligheder.

Et fint resultat fra forrige års budgetforhandlinger er servicebusserne. Den ordning er blevet så succesfuld, at det er oplagt at se på mulighederne for en udvidelse.

Rammer for resultater

Der er altså nok at tage fat på. Ordførerne for de forskellige udvalg vil på mandag uddybe de socialdemokratiske prioriteringer. Inden jeg slutter, vil jeg dog sige et par enkelte ord om regeringens økonomiske politik rettet mod kommunerne. Det vil jeg, fordi jeg har talt om de resultater vi har nået – og om de resultater vi gerne vil nå. Regeringens økonomiske politik rettet mod kommunerne sætter rammerne for, hvor meget vi har at gøre godt med, når vi skal nå de resultater.

Mine ord om regeringens politik kommer her:

Regeringens økonomiske politik overfor kommunerne er rablende vanvittig.

Mere er der sådan set ikke at sige om det. Vi har set, hvilke problemer det giver, når regeringen fører en vanvittig stop-go-politik overfor kommunerne. Først lover de kommunerne milliarder op til folketingsvalget. Så trykker de hårdt på bremsen umiddelbart efter. For så igen at bløde lidt op. Den slags styring umuliggør langsigtet planlægning i kommunerne. Og det er synd for danskerne. For det har konsekvenser for skoler, daginstitutioner, idrætsanlæg og cykelstier.

Det er klart, at vi som Socialdemokrater har tænkt os, at vi på trods af regeringens spareiver skal gennemføre så mange af de projekter, som vi har lovet københavnernes, som overhovedet muligt. Udgangspunktet er selvfølgelig at overholde økonomiaftalen. Som den pæne pige i klassen har København faktisk overholdt alle aftalerne i denne valgperiode – også senest skatteaftalen, som mange andre kommuner brød. Vi peger dog ikke fingre, for kommunerne kan have haft gode grunde til at bryde aftalen.

I København ønsker vi Socialdemokrater at køre videre med de anlægsprojekter, vi har planlagt, hvis det på nogen måde kan lade sig gøre.

De borgerlige har til gengæld meldt ud i pressen, at de ønsker at justere Københavns anlægsudgifter nedad for at være sikre på at overholde en aftale – endda førend vi ved, om der er et problem.

Det betyder jo, at de borgerlige vil spare 2,4 milliarder kroner væk. Jeg går ud fra, at vi om få øjeblikke får et borgerligt svar på, hvor de penge skal findes. Hvilke daginstitutioner skal ikke bygges? Hvilke skoler skal ikke renoveres? Hvilke idrætsanlæg skal vi sætte på stand-by?

Jeg har i denne tale skitseret en socialdemokratisk status over de resultater vi har opnået i valgperioden – og vores ønsker til de kommende budgetforhandlinger.

Jeg skal selvfølgelig takke for ordet og ønske alle god fornøjelse med budgetforhandlingerne

- og så vil jeg fortrække til min plads for i spænding at vente på Borgmester Pia Allerslevs beskrivelse af, hvor hun ønsker at spare 2,4 milliarder.